

кінематографічну діяльність режисера. Як оцінює сам Б. Савченко те, що вдалося зробити, чим задоволений і чим можна пишатися. Значна частина розділу – теоретичні засади і рекомендації, редаговані і вивірені впродовж педагогічної практики.

Другий розділ «Що не вийшло... І чому?» об'єднує документи про кіноосвітній проект кіноліцей, що мав би охопити всю Україну, з відгуками на нього, проекти кіносценаріїв та кінофестивалів з різною тематикою і в різних регіонах України. Серед інших Б. Савченку, зокрема, належала ідея створення телеканалу «Світ культури» з благородною й важливою місією репрезентувати все поле національної та світової культури, що мало сприяти підвищенню культурного рівня глядачів. Автор у цьому розділі ділиться з читачем не тільки важливими й цікавими ідеями та проектами, реалізація яких так і не відбулася, а й розмірковує про причини невдач і поразок.

Останній, третій, розділ «Ходіння... у владу» оповідає про зовсім інший, немистецький, адміністративний, бік авторового життя. У зібраних документах і роздумах знайшли втілення найкращі прагнення і вболівання Бориса Івановича щодо майбутнього Національної спілки кінематографістів України. Він викладає своє бачення можливостей її реорганізації й подальшого поступу на той період часу, коли очолював її.

Певно, не випадково останні слова книги – вибачення молодому поколінню митців-кінематографістів від старшого. І все ж...

По багатьох незвершених задумах автор не вважає себе переможцем, а справу розвитку українського кінематографа й культури взагалі програною. Основна його увага прикута до молодого покоління, й надія пов'язана саме із ним. «Є – послідовники! Є – ви! – стверджує він, звертаючись до творчої молоді. – У ваших руках – майбутнє».

Лариса Наумова

Мистецька хроніка

«Повстанське танго»

20 жовтня в межах проекту #ДніУПА в Національному музеї історії України відбулася прем'єра фільму «Повстанське танго» Алли Мегель та Марії Яремчук, другого фільму циклу «Жива УПА».

Чому в українському суспільстві й досі не звучить щира й правдива розмова про УПА? Як плелись інтриги навколо підпілля ОУН та УПА? Як було викрито й знищено верхівку чекістської мережі в лавах ОУН, яку понад 20 років готували у високих кабінетах НКВС? Як молода дівчина з Житомирщини Людмила Фоя стала ключовою постаттю найгучнішої розвідницької контргри? Документальні відповіді на ці питання глядач зможе отримати в новому фільмі волонтерського проекту «Сектор правди». Його метою є збір і документування спогадів ветеранів УПА. Учасників проекту спонукав до цього невблаганний плін часу, адже нині наймолодшим із живих ветеранів УПА вже по 90 років, і вони не можуть довго чекати. На основі розповідей ветеранів УПА для популяризації українських героїв, для вшанування пам'яті тих, хто загинув у боротьбі, для поширення історичної інформації у доступній формі було знято першу серію циклу «Жива УПА» – «Орест» (історія голови Київського крайового братства УПА Ореста Васкула), завершено фільмування другої частини – «Повстанське танго» та розпочато знімання третьої серії циклу – «Я не з неба» про Мирослава Симчича. Матеріалу зібрано ще на 14 серій. До команди проекту «Жива УПА» входять журналісти-волонтери і фахівці Національного музею історії України. Це

вдалий приклад поєднання індивідуальних зусиль небайдужих громадян із можливостями провідної профільної державної установи.

Художній фільм «Позивний "Бандерас"»

Воєнний детектив розповідає про групу українських контррозвідників, які намагаються запобігти диверсії в зоні АТО.

У широкий український кінопрокат «Позивний "Бандерас"» вийшов 11 жовтня м. р. Фільм зняла компанія «Три-я-да Продакшн» за підтримки Державного агентства України з питань кіно. За дистрибуцію стрічки відповідає компанія Ukrainian Film Distribution. Режисер – Заза Буадзе, відомий за постановкою фільму «Червоний» 2017 року.

В основу сценарію, написаного Сергієм Дзюбою та Артемієм Кірсановим, лягли щоденники нацгвардійця Сергія Башкова з позивним «Індіанець» та спогади воїнів АТО. Фільм розповідає про те, як восени 2014 року в зоні АТО група контррозвідників на чолі з досвідченим капітаном Антоном Саєнком (позивний «Бандерас») намагається запобігти диверсії та знешкодити російського підривника «Ходока». Завдання ускладнюється тим, що події відбуваються біля рідного села «Бандераса», яке він давно залишив. Місцеві жителі ставляться до нього як до зрадника, а до українських військових – як до ворожої сили. Коли завдання майже виконано, диверсант тікає разом із заручниками. Відлік часу пішов на хвилини, а під загрозою відтепер не тільки односельчани, а й кохана «Бандераса».

Перед початком зйомок режисер проінтерв'ював понад 100 бійців, які воювали на сході України в різних місцях та підрозділах.

Для вишколу та достовірної роботи всіх виконавців головних ролей відрядили на сім днів на базу підготовки спецвійськ. Там актори разом із вояками жили в казармі, пристрілювалися та набували всіх початкових навичок, необхідних для бійця. Завдяки цьому до початку зйомок їх уже важко було відрізнити від справжніх спецпризначенців.

Зйомки розпочалися в травні 2017-го і відбувалися на Херсонщині та Одещині, а завершилися в Києві 29-го червня того ж року.

Зарубіжні нагороди

Режисер Дмитро Сухолиткий-Собчук здобув «Гран-прі» в конкурсній програмі короткометражних фільмів 34-го Варшавського міжнародного кінофестивалю за фільм «Штангіст». Режисер Роман Бондарчук одержав Приз Другого міжнародного кінофестивалю «Тигр підкрадається, дракон ховається» у м. Пін'яо (Китай) та Гран-прі Міжнародного кінофестивалю нового кіно в м. Спліт (Хорватія) за фільм «Вулкан».

Помер режисер Давид Черкаський

30 жовтня м. р. у 87-річному віці помер український мультиплікатор, сценарист і режисер, заслужений діяч мистецтв України, академік Академії телебачення і академік НАМУ Давид Черкаський. Як режи-